

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

**De innovatiekracht van Nederland vergroten door
startups een startup en startdoor te bieden**

De innovatiekracht van Nederland vergroten door startups een startup en startdoor te bieden

Referentienummer: 201850054.012.002

Onze banen, welvaart en ontwikkelmogelijkheden danken we voor een deel aan startups (vertaling uit het regeerakkoord). Staatsecretaris Knops vroeg het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), om nogmaals invulling te geven aan het programma Startup in Residence. Het doel is:

- het Nederlandse vestigingsklimaat voor startups te verbeteren,
- de innovatiekracht van startups in te zetten voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en
- het stimuleren van innovatief werken binnen de overheid.

Wat doe je als startup

Als startup werk je een innovatieve oplossing uit die ervoor zorgt, dat een maatschappelijk relevant vraagstuk op een efficiënte, effectieve en rechtmatige wijze wordt opgelost. Die oplossing is uiteraard toekomstbestendig. En die oplossing werk je niet alleen uit, je voert hem ook in.

De organisaties en de vraagstukken

Dit jaar zijn er weer een aantal vraagstukken, die om een innovatieve oplossing vragen. Voor een aantal van deze vraagstukken werkt BZK samen met de provincie Zuid-Holland (PZH) en de gemeente Den Haag (GDH). Het betreft de volgende vraagstukken die we met deze aanbesteding uitvragen.

Nr.	Naam vraagstuk	Korte beschrijving	Challengehouders
1	Vastgoed delen	Gebouwen efficiënter gebruiken door vastgoed te delen en gedrag te sturen	BZK (RVB)
2	Digitale Sandbox	Bedenk een prototype van een digitale experimenteeromgeving ('sandbox') waarmee overheden en bedrijven met de bouwblokken van de digitale overheid kunnen innoveren	BZK (Logius)
3	Ondernemer aan het stuur	Een innovatieve oplossing waar ondernemers meer inzicht en controle krijgen over hun bedrijfsgegevens	BZK (Logius)
4	Digitale inclusie	Help-de-Helper zich in te zetten voor digitale inclusie	BZK (DGOO-Directie Digitale Overheid (i.o.))
5	Rem op verzuim	Geef managers binnen het Rijk grip op verzuim	BZK (DGOO-Directie Ambtenaar en Organisatie)
6	Burgerparticipatie	Hoe versterken we de interactie tussen de representatieve democratie (gemeenteraad en Staten) en participatieve democratie (participatie van inwoners)?	BZK (Lokale Digitale Democratie) PZH (Griffier, Bestuursdienst) GDH (griffie, gemeenteraad, CIO-office, Team Burgerparticipatie, afdeling Online)

Nr.	Naam vraagstuk	Korte beschrijving	Challengehouders
7	Wijkplannen	Een representatief en werkbaar overzicht van wensen en ideeën van alle wijkbewoners in Den Haag	GDH 1. Wijkbewoners 2. Initiatiefnemers 3. Dienst Publiekszaken en andere diensten: DSB, DSO, OCW, SZW, BSD 4. Organisaties in de wijk: ondernemers, scholen, religieuze instellingen, welzijnsorganisaties.

Op pagina zes en verder lichten we de vraagstukken van deze aanbesteding toe.

Ben jij die startup die ons die innovatieve oplossing biedt?

Dan nodigen we je van harte uit om in te schrijven op deze aanbesteding. Je mag maar voor één vraagstuk inschrijven.

Gezien het doel van het programma, beoordelen we alleen voorstellen van startups. Een startup is een bedrijf met het creatieve vermogen om innovatieve, praktische en/ of ongebruikelijke oplossingen te bedenken. Bovendien mag je als startup, of een leidinggevende binnen de startup, niet door de rechter veroordeeld zijn. Je moet ook met een uittreksel van de KvK aantonen dat je bevoegd bent in Nederland de benodigde werkzaamheden uit te voeren.

We bieden je de kans om jouw idee te presenteren

Kiezen we jouw oplossing? Dan werk jij samen met de opdrachtgever deze oplossing in vijf maanden 'in residence' uit. Als jouw oplossing ook in de praktijk blijkt te werken, kan de overheid jouw 'launching customer' zijn. Omdat we nog niet precies de oplossing kennen, kunnen we ook nog niet met zekerheid zeggen welke overheidsorganisaties als opdrachtgever meedoen. Dat werken we gedurende het traject verder uit. De maximale waarde van deze opdracht valt binnen een Europese aanbesteding en kan maximaal € 1.000.000,- per vraagstuk zijn (geen garantie).

Intellectueel eigendom blijft bij jou

Het belang van de Nederlandse overheid is om het innovatieve vermogen van Nederland te vergroten, niet om verzamelaar van intellectueel eigendom te worden. Het intellectueel eigendom blijft daarom bij jou. Je mag het na eventuele invoering bij ons, (inter)nationaal, exploiteren. Wij hebben als overheid echter wél het recht om de oplossing bij de Nederlandse overheid toe te passen en zelf aanpassingen door te voeren aan jouw oplossing, zonder aan jou een vergoeding voor intellectueel eigendom te hoeven betalen.

Hoe pakken we het aan?

Dit doen we volgens de procedure die in de inkoop bekend staat als het 'Innovatiepartnerschap'. We delen dit in zes fasen op:

1. Meet-up met opdrachtheigenaar en vragen;
2. Selectie van startups en beste ideeën;
3. Uitwerkingen contouren van de oplossingen;
4. Sluiten van een overeenkomst met de startup met het beste idee;
5. 'In residence', waarbinnen trainingen en bijeenkomsten plaatsvinden: heldere uitwerking van de oplossing;
6. Eventuele vervolgoopdrachten, waarbij wij jullie "launching customer" worden.

Deze selectieleidraad heeft betrekking op de eerste twee fasen.

Kennis maken met de opdrachtgevers

We houden op 12 december 2019 een bijeenkomst, waarbij je kennis maakt met de opdrachtgevers en je vragen kan stellen. Je kan je tot uiterlijk 6 december 2019 hiervoor aanmelden via www.startupinresidence.com/intergov. Via deze website houden we je op de hoogte. Vragen kun je tot 2 januari 2020 via www.startupinresidence.com/intergov stellen. Daarna nemen we geen vragen meer in behandeling. De antwoorden op de vragen die tot 16 december 2019 zijn gesteld publiceren we uiterlijk 19 december 2019. De vragen die na 16 december 2019 zijn gesteld publiceren we uiterlijk 7 januari 2020 op www.startupinresidence.com/intergov.

Je doet een verzoek tot deelneming

Vervolgens vragen we alle geïnteresseerde startups een verzoek tot deelneming te doen (zie volgende paragraaf). Je stuurt jouw verzoek uiterlijk 17 januari 2020 12:00 uur via de website www.startupinresidence.com/intergov in (daar kun je jouw oplossing uploaden). Verzoeken die we later of op een andere manier ontvangen, nemen we niet in behandeling. We laten de geïnteresseerde startups uiterlijk op 30 januari 2020 weten wie we selecteren. Wil je bezwaar maken tegen deze beslissing? Dit kan door tot 21 februari 2020 een kort geding bij de rechtbank in Den Haag in te dienen. Daarna verlies je het recht bezwaar te maken.

We selecteren uit de geschikte startups, per vraagstuk, de drie beste ideeën

In twee rondes praten we vervolgens met deze drie startups over de voorlopige inschrijvingen om deze te verbeteren. We onderhandelen niet over de gunningscriteria en niet over de definitieve inschrijving. De definitieve inschrijving verwachten wij uiterlijk 13 maart 2020 12:00 uur.

We gunnen het vraagstuk aan één startup die het beste scoort op de beoordelingscriteria.

Met deze startup sluiten we in de tweede helft van april 2020 een (raam)overeenkomst waarin we afspraken maken over:

- de ontwikkeling
- de oplossing en
- de eventuele afname door het Rijk en andere partijen als de oplossing aanvaardbaar is.

Deze startup gaat vijf maanden 'in Residence' haar oplossing verder uitwerken

Gedurende die vijf maanden bekijken we regelmatig of we met elkaar verder willen en of de mijlpalen zijn behaald. De overheidsorganisaties bieden de geselecteerde startup ook trainingen, mentor sessies en ondersteuning. In deze fase is er een maximale vergoeding mogelijk van € 25.000,-, die we in passende termijnen uitkeren.

We evalueren geregeld om te bepalen of het verstandig is om nog verder te gaan met de ontwikkeling van de oplossing en de invoering ervan.

Verzoek tot deelneming en beoordeling

In jouw verzoek tot deelneming zit een korte beschrijving van:

- de potentie van jouw startup om oplossingen te onderzoeken, te ontwikkelen en uit te voeren, en
- jouw eerste idee. Houd hierbij de structuur van beoordelingsaspect 3 (zie hieronder) aan.

Jouw verzoek tot deelneming beslaat totaal **maximaal** vier A4. Verzoeken met meer dan vier A4 nemen we niet in behandeling. Daarnaast moet je ook een UEA (Uniform Europees Aanbestedingsdocument) indienen, deze vindt je op: www.startupinresidence.com/intergov.

Informatie over de UEA vind je op Pianoo.nl. In het UEA leg je een verklaring af over de geschiktheid van jouw startup voor deze aanbestedingsprocedure. Bovendien vind je daar welke gronden we hanteren voor eventuele uitsluiting.

We beoordelen het verzoek tot deelneming op:

1. voldoe je als startup aan de gestelde eisen in deze aankondiging en het UEA;
2. de potentie die je als startup hebt om oplossingen te onderzoeken en te ontwikkelen, en het vermogen van jou als startup de oplossing in praktijk te brengen.
3. de kwaliteitsaspecten van jouw oplossing:
 - a. innovatief vermogen: de oplossing is onderscheidend ten opzichte van bestaande oplossingen;
 - b. de oplossing van het vraagstuk geeft waarde (economisch - kostenbesparing, effectiviteit – maatschappelijke waarde , sociaal, functioneel, et cetera);
 - c. de startup heeft op hoofdlijnen beschreven in het plan hoe ze geld wil verdienen met hun innovatieve oplossing (verdienmodel). Houd hierbij rekening met de schaalbaarheid van de oplossing door helder te beschreven voor welke stakeholders deze oplossing ook interessant is;
 - d. de startup toont dat zij als team in staat is binnen de gestelde tijd tot een prototype te komen en het verder door te bouwen tot product. Geef bijvoorbeeld aan dat er voldoende kennis aanwezig is en de juiste rollen ingevuld zijn binnen de startup. Geef hierbij ook aan welke stakeholders/ middelen/ gegevens er nodig zijn om de oplossing te realiseren;
 - e. risico's in kaart brengen. Helder formuleren wat de risico's van de geschetste oplossing/ het prototype zijn en maatregelen voorstellen om deze te beheersen.

Gedurende het proces geven we deze selectie- en gunningscriteria op basis van voortschrijdend inzicht steeds verdere invulling. Onze inzichten over deze selectie- en gunningscriteria delen we steeds met je. Gelijke behandeling van alle startups staat hierbij voorop.

Vraagstuk 1 Vastgoed delen

Gebouwen efficiënter gebruiken door vastgoed te delen en gedrag te sturen

Omschrijving uitdaging/ innovatiedoel

Het Rijksvastgoedbedrijf heeft de grootste kantorenportefeuille van Nederland, maar deze kantoren worden niet optimaal gebruikt. Zo is er in veel kantoren op dinsdag en donderdag piekdrukke en op woensdag, vrijdag en vakantieperiodes hebben veel kantoren juist een lage bezetting. Door efficiënter gebruik te maken van de bestaande kantoren, kan worden voorkomen dat er meer kantoorpanden moeten worden aangekocht of gebouwd voor piekmomenten; wat zowel qua materiaal als energiegebruik niet duurzaam is. De uitdaging is dat er een betere capaciteitsverdeling komt door meer spreiding tussen de kantoren en meer spreiding in tijd.

De kern van het probleem ligt zowel in de regels (elke organisatie heeft eigen beveiligings- en ICT-regels en hanteert andere voorwaarden) als in het gedrag van de gebruikers van deze panden. Hoe zorg je ervoor dat je mensen stimuleert tot écht flexwerken - in de werkomgeving en op de dag en tijd die op dat moment het beste passen, met uiteindelijk een win-win voor duurzaamheid en gebruikersgemak/ werkplezier?

Waar zijn we naar op zoek?

Een nieuwe of al bestaande startup voor een oplossing die meerdere doelen dient:

- De kans creëert om vastgoed te delen;
- de mentaliteit en manier van werken van ambtenaren aanpakken, hen te prikkelen of inspireren tot flexibeler werkgedrag (bijv. per dag(deel) bewust kiezen voor de dan beschikbare werkruimte);
- inzichten geeft in wat (niet) werkt in beïnvloeding van gedrag

Op basis hiervan moet voortaan anders worden nagedacht over de functie van gebouwen, meer richting een deeleconomie en meer fluïde in functie. Dit begint met begrip en inzicht in de huidige situatie en gebruikers een werkbare, realistische oplossing kunnen bieden die de veiligheid en het comfort niet schaden. Er moet daarmee dus ook rekening worden gehouden met beveiliging en ICT-structuren op elke locatie.

Waar zijn we niet naar op zoek?

- Geen werkplekcheck oplossing die niet gebruikt wordt: er zijn al meerdere werkplekcheck oplossingen (sensoren, data, software) uitgetoetst in kantoren, maar veel van deze oplossingen werken niet goed vanwege de technische complexiteit of zijn niet gebruiksvriendelijk, waardoor gebruikers de toepassing simpelweg niet gebruiken.
- Geen (technische) oplossingen die zich alleen op het gebouw richten, we doen namelijk zelf al veel aan verduurzaming van gebouwen. We willen deze challenge specifiek op het gedrag en de cultuur richten.

Vraagstuk 2 Digital Sandbox

Bedenk een prototype van een digitale experimenteeromgeving ('sandbox') waarmee overheden en bedrijven met de bouwblokken van de digitale overheid kunnen innoveren

Omschrijving uitdaging/innovatiedoel

Vanuit de gemeente Den Haag en Logius (dienst digitale overheid, o.a. verantwoordelijk voor DigiD en MijnOverheid) zien we op het gebied van digitale dienstverlening versnipperde innovatie, niet-structurele samenwerkingen met andere overheden en marktpartijen, en een ontbrekende aansluiting met de praktijk. We hebben daarom behoefte aan een beveiligde digitale omgeving ('sandbox') of een verbindend ontwikkelplatform, dat dient als experimenteeromgeving voor het innoveren met de bouwblokken van Digitale Overheid (zoals DigiD, Mijn Overheid, Basisregistraties etc.). In deze zogeheten sandbox kan de ontwikkelaar die een experiment wil uitvoeren (overheids)applicaties en voorzieningen ontsluiten, koppelen met eigen software, steun krijgen bij de workflow van het ontwikkelproces, en gebruikmaken van het datamodel.

Waar zijn we naar op zoek?

We zoeken een digitale experimenteeromgeving of sandbox voor co-creatie en innovatie, waarin marktpartijen en overheden innovatieve ideeën beproeven en kunnen experimenteren met digitale bouwblokken, waaronder applicaties, databronnen en gegevensstandaarden (zoals de Berichtenbox, Mijn Overheid en DigiD). Tevens moet het mogelijk zijn om databronnen met elkaar te kunnen koppelen om zo algoritmes te trainen. De challenge moet resulteren in een technisch prototype of een Minimal Viable Product (MVP) dat toont hoe een dergelijke sandbox eruit kan zien. Ook is gecontroleerde toegang vereist.

Wat we minimaal verwachten is een prototype van een front end voor ontwikkelaars, die toont hoe we bijvoorbeeld met API's¹ de digitale bouwblokken van de overheid kunnen ontsluiten. Deze zijn, technisch gezien, divers van aard, per bouwblok zal er dus bepaald moeten worden of en hoe deze ontsloten kan worden. Als onderliggende infrastructuur hebben we het Standaard Platform (een opensourcecontainerplatform, gebaseerd op kubernetes², ook wel SP) ter beschikking.

Voorbeelden waar we nu aan denken zijn: experimenten rondom het trainen van algoritmes met overheidsdatasets, het gebruik en toepassen van de eigen digitale identiteit of regie op gegevens. In de goede oplossing draait het om verbinding, innovatie en openheid. De hoofdvraag is: hoe ziet een dergelijke omgeving eruit en hoe is deze opgebouwd? We willen dit doen in een samenwerkingsverband; samen bouwen aan opensource technologie en deze iteratief verbeteren.

Waar zijn we niet naar op zoek?

We zijn niet op zoek naar een enkele applicatie, organisatie, of een tijdelijke oplossing. Daarnaast moeten de experimenten (los van de (huis)regels van bestaande organisaties) zo weinig mogelijk worden beperkt door regels. Tenslotte moet het geen product zijn dat we eenmalig afnemen en daarna een 'closed source' is.

Stakeholders: betrokkenen/ derde partijen/ andere trajecten (afhankelijkheden)/ gedeeld eigenaarschap

We zien de volgende belanghebbenden:

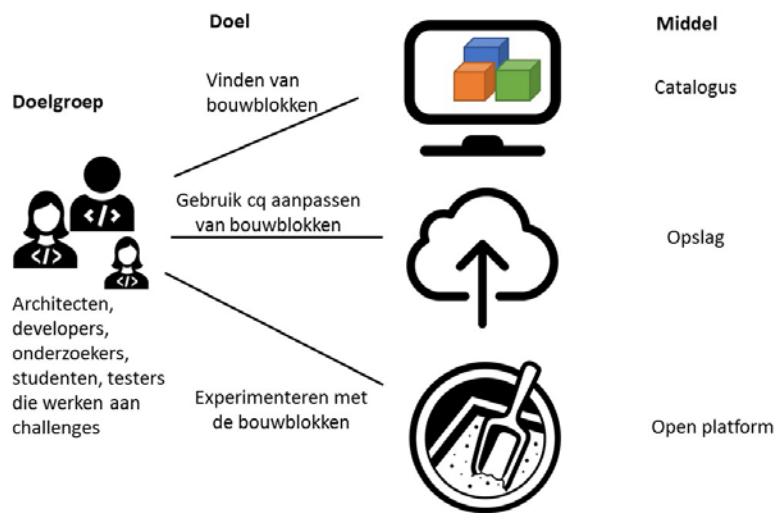
- Logius en de gemeente Den Haag als initiators (rechtspersonen);
- de Digidigit als probleemeigenaar en mogelijke afnemer (Logius, ICTU, TU Delft en NL Digital);

¹ Application Programming Interface. Dit maakt communicatie tussen verschillende softwareprogramma's mogelijk.

² Is een open-source container-orkestratiesysteem voor het automatiseren van applicatie-implementatie, schaling en beheer.

- de Digidigicampus en haar samenwerkingspartners (zoals SVB/NOVUM, RvIG, RIC, Waag); overheden en marktpartijen die willen experimenteren;
- de overheid als leverancier van digitale bouwblokken;
- burgers, ondernemers overheden die baat hebben bij de uitvoering van de experimenten;
- andere labs of plekken van innovatie waarmee verbonden kan worden.

Het einddoel is een co-creatie lab. De figuur geeft de globale architectuur van het volledige lab. De sandbox geeft invulling aan de onderste twee lagen van de architectuur.

De eerste laag ondersteunt de doelgroep bij het vinden van bouwblokken. Dit zijn niet alleen de bouwblokken binnen het eigen co-creatielab, maar ook bouwblokken daarbuiten. Deze laag omvat een catalogus van relevante bouwblokken, met onder andere een functionele beschrijving van de bouwblokken, toepassing van de bouwblokken, ervaringen met deze bouwblokken en een verwijzindex naar de bouwblokken.

De tweede laag stelt functionerende bouwblokken ter beschikking aan de doelgroep. Dit beschikbaar stellen kan diverse vormen aannemen. Zo kunnen draaiende bouwstenen worden ontsloten. Ook bouwblokken die een open source status hebben beschikbaar worden gesteld in de vorm van code. Partijen krijgen hiermee de gelegenheid om functionele wijzigingen door te voeren en de aangepaste bouwblokken te gebruiken voor het uitvoeren van een POC, al dan niet in samenhang met andere bouwblokken gedeployed op het open platform, in de derde laag van het open platform.

De derde laag is een open platform voor configuratie, deployment en het testen van bouwblokken. Met open wordt bedoeld dat het voor de doelgroep mogelijk moet zijn reeds aanwezige bouwblokken te benaderen en te ontsluiten, maar ook dat eigen bouwblokken gedeployed kunnen worden op het platform. Voor het openstellen van het platform zal in de loop van het toepassen van deze derde laag een transparant kader worden ontwikkeld. Om de bouwblokken te ontsluiten, worden standaard API's ontwikkeld en beschikbaar gesteld.

Vraagstuk 3 Ondernemer aan het stuur

Een innovatieve oplossing waar ondernemers meer inzicht en controle krijgen over hun bedrijfsgegevens

Omschrijving uitdaging/ innovatiedoel

Ondernemers delen op verschillende momenten bedrijfsgegevens met de overheid (zoals de KvK en het CBS), maar kunnen niet makkelijk per overheidsinstantie aangeven welke bedrijfsinformatie meekomt - het is meestal alles of niets, zoals de gehele jaarrekening. Ook kan een ondernemer de beschikbare data niet op zo'n manier inzetten, dat het zijn eigen bedrijf ten goede komt en beschikt hij niet over ondernemersgegevens van anderen, die interessant zijn voor benchmarks of analyses.

Momenteel zijn er verschillende deeloplossingen en standaarden. Op het gebied van gestructureerde datadeling heeft het Standard Business Reporting³ de nodige resultaten opgeleverd. Hieronder vallen, onder andere, een gegevenswoordenboek/ taxonomie voor het definiëren en structureren van data en interface standaarden voor gegevensuitwisseling. Data binnen het MKB in Nederland wordt echter nog steeds voornamelijk ongestructureerd gedeeld - met e-mail als grootste medium - wat leidt tot hoge operationele kosten en beperkte mogelijkheden.

De huidige problemen zijn als volgt:

1. Het ontbreekt ondernemers aan inzicht en overzicht;
2. Verantwoording kost tijd (en geld) en is geen kerntaak van de ondernemer. Het gebeurt vaak periodiek;
3. Om als ondernemer te overleven, moet je je kunnen verantwoorden aan zowel de overheid als financiers;
4. De ontvangende partij (zowel de overheid als het bedrijfsleven) heeft verantwoordingsinformatie nodig en daarmee belang bij goede data, zodat partijen op basis van deze data beslissingen kunnen nemen en beleid kunnen formuleren;
5. Ondernemers voelen zich nu geen eigenaren van hun eigen gegevens.

Wij willen een innovatieve oplossing om ondernemers (meer) inzicht in en controle te geven over onder meer jaarrekeningen, taxatierapporten, lease-informatie en kredietaanvragen. Hiervoor is toegang nodig tot de bedrijfseigen gestructureerde, uniforme set data om het potentieel van gegevensuitwisseling te kunnen realiseren. De bedrijfsrapportages, zoals hierboven genoemd ter voorbeeld, moeten vervolgens eenvoudig maar ook op een veilige manier op te vragen zijn door ondernemers en overheidsinstanties.

Waar zijn we naar op zoek?'

De overheid digitaliseert; hoe zetten we de ondernemer aan het stuur zodat hij weet waar en wanneer zijn data gedeeld wordt en deze zelf ook kan delen of gebruiken?

Met de challenge willen wij een oplossing die de ondernemers gemak, inzicht en overzicht biedt voor het uitwisselen van gegevens met de overheid. Daarnaast zouden ondernemers op oproepbasis gestandaardiseerde en actuele financiële en niet-financiële gegevens van andere (vergelijkbare) bedrijven in kunnen zien. Een goede oplossing vergroot dan ook de actualiteit van de uitgewisselde informatie, zowel van de ondernemers als de overheidsinstanties.

³ Methode voor het samenstellen en aanleveren van bedrijfsrapportages. Het eenmalig inrichten van de bedrijfsadministratie volgens SBR zorgt voor efficiënt hergebruik van gegevens.

De belangrijkste onderdelen van de oplossingen:

- alle ondernemers regie over eigen gegevens;
- mogelijkheid tot data-analyse voor ondernemers ter verbetering van de eigen (concurrentie)positie;
- ondernemers leren om data slimmer in te zetten;
- ontlasten van de ondernemer door het makkelijker te maken gegevens in te zien en door bepaalde gegevens te combineren/gecombineerd te versturen.

We zoeken een oplossing of prototype waarmee we daadwerkelijk de verbetering in de praktijk kunnen doorvoeren.

Waar zijn we niet naar op zoek?

We zijn niet opzoek naar consultancy, want in de challenge gaan we concreet op zoek naar een toepasbare oplossing.

Vraagstuk 4 Digitale inclusie

Help-de-Helper zich in te zetten voor digitale inclusie

Omschrijving uitdaging/ innovatiedoel

Nederland kent een groot aantal mensen, dat zich vrijwillig inzet om mensen die digitaal minder vaardig zijn te ondersteunen. Zij spelen een cruciale rol in de samenleving, omdat noch de overheid noch private organisaties alle hulpbehoevenden persoonlijke begeleiding kunnen bieden. De vraag is echter of de potentie van deze helpers ook optimaal benut wordt. Vrijwilligers die zijn aangesloten bij een organisatie kunnen vaak een training of workshop volgen, mensen die een ander vrijwillig helpen op eigen initiatief, hebben deze mogelijkheid niet.

Met deze challenge zoeken wij naar een oplossing voor alle mensen die op vrijwillige basis anderen in het kader van digitale inclusie ondersteunen. Hoe geven we hen laagdrempelige toegang tot ondersteuning, waardoor hun potentie (nog) beter wordt benut? En hoe houdt de oplossing rekening met uiteenlopende behoeften en wensen van de ontvanger? Er zit bijvoorbeeld een groot verschil tussen de behoefte van een oudere en die van een ondernemer. Een oudere zal vragen om geduld en herhaling terwijl een ondernemer de voorkeur geeft aan een snelle en doelgerichte aanpak.

Waar zijn we naar op zoek?

Belangrijke aandachtspunten;

- de oplossing is laagdrempelig en toegankelijk voor een breed publiek;
- de oplossing is gratis beschikbaar voor iedereen die zich als vrijwilliger inzet;
- een vrijwilliger maakt aantoonbaar progressie (in coachings/trainingsvaardigheden) na het gebruik van de oplossing in zijn/haar vaardigheden om een ander nieuwe vaardigheden bij te brengen;
- de oplossing houdt rekening met verschillende ontvangers die een hulpvraag stellen (zoals in het voorbeeld van de oudere hulpvrager versus de ondernemer).

Waar zijn we niet naar op zoek?

- Intensieve, klassikale training(en) op locatie;
- Een product dat vooral aanbod-gedreven is; het moet geen marketingkanaal zijn.
- Er mag verondersteld worden dat de helper zelf over digitale basisvaardigheden beschikt, dus een digivaardigheidskursus zal niet nodig zijn.

Vraagstuk 5 Rem op verzuim

Geef managers binnen het Rijk grip op verzuim

Omschrijving uitdaging/ innovatiedoel

Bij het Rijk staan goed werkgeverschap en aandacht voor de individuele medewerker centraal, ook als medewerkers ziek zijn. De begeleiding moet zich dan richten op terugkeer op de werkvloer. Op dit moment is de lijnmanager - ondersteund door bedrijfszorg, P&O en andere professionals - verantwoordelijk voor verzuimbegeleiding; van griep en langdurige ziektes tot verzuim uit onvrede of conflict.

Om grip te houden op verzuim, moet de manager met dit brede palet om kunnen gaan. Hij/ zij moet in goed contact staan met de medewerker, de wet Poortwachter kennen, signalen van een burn-out vroegtijdig herkennen, medewerkers in beweging houden, het werk soms anders organiseren en af en toe lastige beslissingen nemen. We willen managers zo ondersteunen, dat zij in verschillende situaties het juiste gesprek kunnen voeren, vanuit een positieve invalshoek en met aandacht voor:

- inzetbaarheid;
- tijdige inzet van professionals in specifieke situaties;
- preventie;
- mobiliteit als iemand te lang op één plek zit;
- de organisatie van het werk;
- privésituatie van de werknemer en inzicht in diens mogelijkheden en beperkingen.

In de gewenste eindsituatie beschikt een zakelijke maar betrokken manager over een gespreksmodel of leidraad om het juiste gesprek hierover te voeren. Het einddoel is de terugkeer naar de werkvloer te bevorderen.

Waar zijn we naar op zoek?

We zijn op zoek naar:

- inzicht in moderne en effectieve methoden die met succes toegepast worden binnen andere grote en complexe organisaties om de manager als spin in het web bij verzuim te ondersteunen. Welke tools en interventies zijn al beschikbaar en welke stappen kunnen worden gezet?
- ontwikkeling van een methode/ model waarmee de manager wordt gesteund bij het voorkomen en begeleiden van verzuim.

De oplossing moet passend zijn voor het Rijk; een grote, complexe en gelaagde organisatie, waar het werk divers is, net als de relatie manager - medewerker.

Waar zijn we niet naar op zoek?

Ontwikkeling van nieuw beleid of nieuwe interventies. Beleid, data en interventies zijn er voldoende. Het gaat er nu om alles samen te brengen.

Vraagstuk 6 Burgerparticipatie

Hoe versterken we de interactie tussen de representatieve democratie (gemeenteraad en Staten) en participatieve democratie (participatie van inwoners)

Omschrijving uitdaging/ innovatiedoel

In het huidige proces zijn de representatieve en participatieve democratie soms nog gescheiden werelden, terwijl zij elkaar juist kunnen versterken binnen één krachtige lokale democratie. Enerzijds kunnen raadsleden ervaren dat zij aan het einde van een participatieproces voor een voldongen feit worden geplaatst, terwijl zij niet goed kunnen beoordelen of deze uitkomst echt gedragen wordt in de stad of wijk. Anderzijds kunnen inwoners ervaren dat zij weinig invloed hebben op het gesprek in de raad (zeker als er geen participatieproces is geweest), terwijl zij hun mening, ervaring of vragen over bepaalde onderwerpen wel willen delen. Met deze challenge willen we in besluitvormingsprocessen de interactie tussen representatieve en participatieve democratische processen versterken.

Beschrijving van huidige proces:

- raadsleden en statenleden hebben contact met hun directe achterban;
- raadsleden en statenleden zijn niet altijd voor alle inwoners even goed benaderbaar;
- inwoners hebben geen goed of te laat zicht op wat er in de raad/ staten wordt besproken/besloten;
- inwoners weten onvoldoende wanneer iets in de raad/staten wordt besproken/besloten dat relevant is voor hen;
- de input voor het gesprek in de raad/ staten zijn over het algemeen beleidsstukken, politieke visies en signalen vanuit directe achterban.

Beschrijving van gewenste situatie:

- inwoners kunnen laagdrempelig input (meningen, ervaringen, vragen etc.) geven op onderwerpen die besproken of besloten worden in de raad/ staten;
- inwoners krijgen terugkoppeling van wat er besproken/ besloten is in de raad/ staten.

De challenge geeft ruimte om het exacte onderwerp van de interactie tussen inwoners en raadsleden/statenleden nader te specificeren. Dat willen we namelijk nadrukkelijk samen met de raad, griffie én inwoners doen, omdat de challenge moet inspelen op de behoeften van deze stakeholders. Uit dit behoefteonderzoek kan ook voortvloeien dat het raadzaam is om de challenge te richten op een specifiek onderwerp waar de interactie tussen representatieve en participatieve democratie versterkt kan worden. Te denken valt bijvoorbeeld aan het nieuwe proces van wijkagenda's. Per 2020 is het voornemen om voor elke wijk op basis van harde data (CBS, GGD en andere data die we als gemeente hebben) en zachte data (wensen en behoeften van inwoners) een wijkagenda op te stellen waarin de opgaven en prioriteiten voor de wijk staan. De challenge zou zich dus voor Den Haag kunnen richten op een sterke interactie tussen raad en inwoners in het totale proces van het opstellen van deze wijkagenda's. Waarbij de raad niet slechts het eindstation is, maar waar tijdens het proces meer interactie is met de wijken.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties richt zich vanuit het samenwerkingsprogramma "Democratie in Actie" op nieuwe vormen van participatie. Deze challenge past perfect in hun proeftuin om met meerdere aanpakken te experimenteren.

Waar zijn we naar op zoek?

- De oplossing biedt laagdrempelig (online) contact tussen raads/statenleden en inwoners.
- De oplossing is aansprekend voor beide eindgebruikers: raads/statenleden en inwoners (specifiek: stemmers én niet-stemmers).
- De oplossing wordt open source ontwikkeld (mogelijk op basis van codebase OpenStad).
- De oplossing biedt inwoners de mogelijkheid om vooraf input (meningen, ervaringen, vragen etc.) mee te geven aan raads/statenleden over onderwerpen die besproken/besloten worden in de raad/staten.

- De oplossing richt zich idealiter op alle fasen van het raads/statenproces (beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming).
- De oplossing is schaalbaar naar andere gemeenten en provincies.

Waar zijn we niet naar op zoek?

Marketingcampagnes

Vraagstuk 7 Wijkplannen

Een representatief en werkbaar overzicht van wensen en ideeën van alle wijkbewoners in Den Haag

Omschrijving uitdaging/ innovatiedoel

Momenteel komen te vaak dezelfde bewoners, initiatiefnemers en organisaties aan het woord als het gaat om wat inwoners van Den Haag nodig hebben. Wij willen daarom een representatief overzicht van de wensen, problemen en ideeën van alle inwoners. Vervolgens moeten we dit kunnen gebruiken in gemeentebrede, dienstoverstijgende wijkuitvoeringsplannen (Wup's). Het in kaart brengen van dit overzicht en het doorvertalen naar beleid moet daarnaast zo transparant zijn dat zowel bewoners als gemeentelijke diensten precies kunnen zien hoe men tot bepaalde besluiten is gekomen.

Een groot deel van de wijkinformatie is al beschikbaar, maar hoe verzamel je de informatie van de acht stadsdelen en hoe maak je dit inzichtelijk? En waar leg je de focus op bij het verwerken of visualiseren van de informatie?

Waar zijn we naar op zoek?

Representatief, overzichtelijk en op transparante wijze inzicht krijgen in de behoeften, sentimenten en prioriteiten van de wijk. De focus ligt op het transparant verbinden van de data en hieruit conclusies kunnen trekken over de behoefte en wensen van de wijk. Hierbij moeten buiten de 'harde schreeuwers' ook mensen worden gehoord die niet naar een bewonersavond gaan.

Waar zijn we niet naar op zoek?

We zoeken geen nieuwe manier om informatie op te halen; op de verschillende stadsdelen wordt al de dialoog gevoerd met de wijkbewoners (o.a. met online/ offline gesprekken, bewonersbijeenkomsten en in contacten met frontlijnmedewerkers die dagelijks de wijken van de acht stadsdelen van Den Haag in gaan). Ook zoeken wij geen nieuw wijkcommunicatie-instrument.

Stakeholders

1. Wijkbewoners
2. Initiatiefnemers
3. Dienst Publiekszaken en andere diensten: DSB, DSO, OCW, SZW, BSD
4. Organisaties in de wijk: ondernemers, scholen, religieuze instellingen, welzijnsorganisaties, etc.

Meer informatie

Samen beleid maken met de stad, is een van de speerpunten: "De komende vier jaar gaat het nieuwe stadsbestuur van Den Haag werken aan de stad van de toekomst. Maar, dat kunnen en willen we niet alleen doen. Dit stadsbestuur luistert, zoekt de dialoog en werkt samen met de stad. Wij realiseren ons dat het beleid van de gemeente vaak direct invloed heeft op het leven van inwoners. Dit betekent dat zij daarop ook invloed moeten kunnen uitoefenen. We gaan het dus samen doen met de stad: met Hagenaars en Hagenezen, Loosduiners, Scheveningers en expats. En dus ook niet alleen vanuit het stadhuis, maar juist en vooral vanuit wijken en buurten." (Den Haag, Stad van Kansen en Ambities Coalitieakkoord 2018 – 2022, pagina 9).